

FEDERAȚIA NAȚIONALĂ MINE ENERGIE

MEMBRU FONDATOR AL CNS "CARTEL ALFA"
AFILIATĂ LA: FEDERAȚIA EUROPEANĂ MINE-CHIMIE-ENERGIE
FEDERAȚIA MONDIALĂ A LUCRĂTORILOR DIN INDUSTRIE

Str. Ion Cămpineanu nr. 20, București, Sector 1, etaj 6; www.fume.ro; e-mail: secretariat@fume.ro
Tel: 021 3127412; 031 4022254; 0723 802 559; Fax: 021 3100254

SOCIETATEA ELECTRA

POLITICA ENERGETICĂ LA NIVELUL U.E.

1. PROVOCĂRILE

Energia este un element esențial pentru Europa dar perioada în care tarile europene beneficiau de resurse energetice sigure și ieftine a luat sfârșit. Toți membrii U.E. se confruntă cu provocările ridicate de schimbările climatice, dependența din ce în ce mai mare de importuri și prețurile tot mai ridicate ale energiei. Mai mult, crește interdependența statelor membre ale U.E. în materie de energie, ca și în numeroase alte domenii – o pană de curent într-o țară are efecte imediate asupra celorlalte țări.

Este momentul ca Europa să acționeze unitar, pentru a furniza o energie durabilă, sigură și competitivă. În acest mod, *Comunitatea se întoarce la originile sale. Semnarea Tratatului de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului în 1952 și a Tratatului Euratom în 1957 a arătat că statele membre fondatoare înțelegeau necesitatea unei abordări comune în materie de energie.* Între timp, piețele de energie și considerentele geopolitice s-au schimbat semnificativ. Mai mult decât niciodată, acum este necesară o acțiune din partea UE.

În caz contrar, obiectivele UE din alte domenii, inclusiv Strategia de la Lisabona și Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, vor fi mai greu de îndeplinit. Noua politică energetică europeană trebuie să fie ambițioasă, competitivă și pe termen lung, pentru a fi în beneficiul tuturor europenilor.

1.1. Durabilitate

Sectorul energetic generează 80% din emisiile de gaze cu efect de seră (GES) din UE fiind principala cauză a schimbărilor climatice și, în mare măsură, a poluării atmosferice. UE s-a angajat să găsească o soluție, prin reducerea volumului global al emisiilor de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și pe plan mondial până la un nivel care ar limita creșterea globală a

temperaturii la 2°C în comparație cu nivelurile preindustriale. Cu toate acestea, continuarea politicilor actuale în materie de energie și de transport ar duce la creșterea cu 5% a emisiilor de CO₂ la nivelul UE până în 2030, iar emisiile globale ar crește cu 55%. În prezent, politicile UE privind energia nu sunt viabile.

1.2. Securitatea aprovizionării

Europa depinde de importul de hidrocarburi. În cazul desfășurării normale a activităților, dependența UE de importul de energie va trece de la 50% din consumul său total de energie, cât este în prezent, la 65% în 2030. Se preconizează o creștere a dependenței de importurile de gaze de la 57% la 84% până în 2030 și de la 82% la 93% în cazul importurilor de petrol.

Acest lucru prezintă riscuri politice și economice. Resursele mondiale de energie sunt supuse unei presiuni extreme. Agenția Internațională pentru Energie (AIE) se așteaptă ca cererea mondială de petrol să crească cu 41% până în 2030. Nu se știe cum va reuși oferta să țină pasul cu o astfel de cerere: în raportul său din 2006 privind situația energiei în lume („World Energy Outlook”), AIE afirmă că „abilitatea și dorința principalilor producători de petrol și gaze de a spori investițiile pentru a face față cererii mondiale în creștere sunt extrem de incerte”. Crește riscul unei întreruperi a aprovizionării cu energie.

În plus, nu au fost încă introduse mecanismele care să asigure solidaritatea statelor membre în cazul unei crize energetice, iar unele state membre depind în mare parte sau în totalitate de un singur furnizor de gaze. Totodată, cererea de electricitate la nivelul UE, în ipoteza unei desfășurări normale a activităților, crește cu circa 1,5% pe an. Chiar cu o bună politică de eficiență energetică, numai pentru producția de energie, vor fi necesare investiții de circa 900 miliarde EUR în următorii 25 de ani. Previzibilitatea și eficiența piețelor interne de gaze și de electricitate sunt esențiale pentru a permite investițiile pe termen lung necesare și pentru ca prețurile de consum să fie competitive. Acestea nu sunt încă puse la punct.

1.3. Competitivitate

Uniunea este tot mai expusă la instabilitatea și creșterea prețurilor de pe piețele internaționale de energie, precum și la consecințele faptului că rezervele de hidrocarburi ajung treptat să fie monopolizate de un număr restrâns de deținători. Efectele posibile sunt semnificative: *de exemplu, în cazul în care prețul petrolului ar crește până la 100 USD/baril în 2030, importul de energie în UE-27 ar costa circa 170 de miliarde, ceea ce*

înseamnă o creștere anuală de 350 EUR pentru fiecare cetățean UE. Acest transfer de bogăție ar duce în foarte mică măsură la crearea de locuri de muncă suplimentare în UE.

Cu condiția punerii în aplicare a politicii și a cadrelor legislative adecvate, piața internă de energie ar încuraja prețuri corecte și competitive la energie, ar stimula economisirea de energie, precum și investiții mai ridicate. Cu toate acestea, nu sunt încă întrunite toate condițiile necesare. Această situație face ca cetățenii și economia UE să nu beneficieze pe deplin în urma liberalizării energiei. Este nevoie de o perioadă mai lungă de timp înainte de aplicarea constrângerilor privind emisiile de carbon, astfel încât să fie promovate investițiile necesare în sectorul electricității.

Creșterea investițiilor, în special în materie de eficiență energetică și de energie regenerabilă, ar trebui să creeze locuri de muncă, să promoveze inovarea și economia bazată pe cunoaștere în cadrul UE. Uniunea Europeană este deja lider mondial în domeniul tehnologiilor regenerabile, domeniu cu o ***cifra de afaceri de 20 miliarde EUR și cu 300 000 de angajați.***

U.E. are potențialul de a rămâne pe primul loc pe o piață mondială a tehnologiilor energetice cu emisii reduse de carbon aflată în plină dezvoltare. De exemplu, 60% din piața mondială de energie eoliană este deținută de întreprinderi din UE. Europa vrea să conducă lupta împotriva schimbărilor climatice și avem astfel șansa de a stabili agenda mondială în domeniul cercetării. Trebuie păstrate toate opțiunile, pentru a garanta dezvoltarea noilor tehnologii.

Totodată dimensiunea socială a politicii energetice a Europei trebuie avută în vedere pe parcursul tuturor etapelor de elaborare și punere în aplicare a măsurilor individuale.

Deși această politică, pe termen lung, ar trebui să contribuie la creșterea economică și ocuparea forței de muncă din Europa, impactul său asupra unora dintre produsele și procesele comercializate pe plan internațional, în special pentru industriile cu consum intensiv de energie, ar putea fi semnificativ.

2. UN OBIECTIV STRATEGIC LA BAZA POLITICII ENERGETICE A EUROPEI

Originea politicii energetice europene acoperă trei aspecte: ***combaterea schimbărilor climatice, limitarea vulnerabilității UE față de importurile de hidrocarburi și promovarea ocupării forței de muncă și a creșterii economice, furnizând astfel consumatorilor energie sigură la prețuri convenabile.***

Având în vedere numeroasele sugestii primite în perioada de consultare privind Cartea verde, Comisia propune în materialul “Evaluare strategică privind energia ca politica energetică europeană,” să aibă la bază:

□ un obiectiv pentru UE - în cadrul negocierilor internaționale, țările dezvoltate să reducă emisiile de gaze cu efect de seră cu 30% până în 2020, în comparație cu 1990. În plus, în 2050, volumul global de emisii GES trebuie redus cu până la 50% față de 1990, ceea ce presupune reduceri de 60-80% în țările industrializate până în 2050.

□ un angajament din partea UE - de a reduce, indiferent de situație, emisiile de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% până în 2020 față de 1990.

Aceste elemente constituie partea centrală a Comunicării Comisiei „*Limitarea schimbărilor climatice la 2°C - Opțiunile politice la nivel european și mondial pentru 2020 și perioada următoare*”

Realizarea angajamentului asumat de UE de a acționa imediat în legătură cu emisiile de gaze cu efect de seră ar trebui să fie nucleul noii politici energetice europene, din trei motive:

- (i) emisiile de CO₂ din sectorul energetic reprezintă 80% din emisiile de GES din UE, iar reducerea emisiilor înseamnă scăderea consumului de energie și utilizarea în mai mare măsură a energiei nepoluante, produse pe plan local,
- (ii) s-ar limita expunerea tot mai mare a UE la instabilitatea sporită și la creșterea prețurilor la petrol și gaze
- (iii) piața de energie din UE ar putea deveni mai competitivă, stimulând tehnologiile inovatoare și ocuparea forței de muncă.

Atât obiectivul strategic, cât și măsurile concrete pentru îndeplinirea acestuia, prezentate mai jos, reprezintă nucleul noii **politici energetice europene**

3. PLANUL DE ACȚIUNE

Îndeplinirea obiectivului strategic prezentat anterior înseamnă ca Europa să se transforme într-o economie cu o eficiență energetică ridicată și cu emisii reduse de CO₂ care astfel să fie catalizatorul unei **noi revoluții industriale**, să accelereze trecerea la o creștere economică cu emisii reduse de carbon și, după o anumită perioadă, să crească semnificativ cantitatea de energie cu emisii reduse pe care o producem și o utilizăm la nivel local. Provocarea constă în a realiza aceste lucruri astfel încât Europa să exploateze la maxim avantajele potențiale în materie de competitivitate și să limiteze eventualele costuri.

S-au obținut rezultate importante datorită măsurilor existente în domenii precum electricitatea regenerabilă, biocarburanții, eficiența energetică și piața internă de energie, însă aceste măsuri sunt lipsite de coerența necesară pentru a asigura durabilitatea, securitatea aprovizionării și competitivitatea. Nu există un element unic în cadrul politicii care să furnizeze toate răspunsurile – acestea trebuie luate în considerare ca un ansamblu. Politica energetică trebuie abordată prin prisma mai multor domenii politice diferite. De exemplu, dimensiunea socială a politicii energetice a Europei trebuie avută în vedere în toate etapele de elaborare și punere în aplicare a măsurilor individuale, așa cum se menționează anterior. Mările și oceanele ar trebui folosite într-o mai mare măsură pentru a promova obiectivele UE în materie de energie, având în vedere potențialul acestora în ceea ce privește producția de energie și diversificarea traseelor și metodelor de transport de energie.

Prima etapă este ca statele membre să adopte o viziune strategică și un plan de acțiune pe următorii trei ani, cu scopul explicit de a crea o alianță internațională a țărilor dezvoltate, cel puțin în vederea reducerii emisiilor globale de gaze cu efect de seră cu 30% până în 2020 și de a face posibilă îndeplinirea obiectivului de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră din UE cu 20% până în 2020. Aceste măsuri vor fi sprijinite de monitorizarea și raportarea atentă a progreselor înregistrate, de un schimb eficient de bune practici precum și de asigurarea continuă a transparenței – prin intermediul prezentării periodice de către Comisie a unei evaluări strategice actualizate privind energia.

Datorită măsurilor expuse mai jos, nu numai că UE va face progrese în evoluția sa către o economie bazată pe cunoaștere, a cărei energie are emisii reduse de carbon, dar totodată va fi îmbunătățită securitatea aprovizionării și, treptat, aceste măsuri vor contribui tot mai mult la creșterea competitivității.

Piața internă de energie

Existența unei veritabile piețe interne de energie este esențială pentru a face față celor trei provocări ale Europei în materie de energie

□ **Competitivitate:** o piață competitivă va reduce costurile suportate de cetățeni și întreprinderi și va stimula eficiența energetică și investițiile;

□ **Durabilitate:** Instrumentele economice nu pot fi puse efectiv în aplicare fără o piață competitivă și nici sistemul de comercializare a emisiilor nu poate funcționa corespunzător. Mai mult, operatorii de sisteme de transport trebuie să fie interesați de promovarea conectării la centrale producătoare de

energie regenerabilă, la centrale termoelectrice cogenerative și la microcentrale, stimulând inovarea și încurajând micile întreprinderi și persoanele fizice să ia în considerare aprovizionarea cu energie neconvențională.

□ **Securitatea aprovizionării:** o piață internă de energie care funcționează eficient și este competitivă poate oferi avantaje majore în ceea ce privește securitatea aprovizionării și înalta calitate a serviciilor publice. Separarea efectivă între rețele și aspectele competitive din domeniul electricității și gazelor stimulează întreprinderile să investească în noi infrastructuri și capacități de interconectare, precum și în noi capacități de producție, evitând astfel penele de curent și creșterea inutilă a prețurilor. O veritabilă piață unică promovează diversitatea.

ROLUL COMBUSTIBILILOR FOSILI ÎN ALIMENTAREA CU ENERGIE ȘI PROVOCAREA DE A PĂSTRA CĂRBUNELE ÎN AMESTECUL ENERGETIC

Combustibilii fosili constituie un element important pentru amestecul energetic folosit în Uniunea Europeană, ca și în multe alte economii. Aceștia sunt deosebit de importanți pentru producerea de electricitate. Peste 50% din electricitatea UE provine în prezent din combustibili fosili (mai ales din cărbune și gaze naturale). Pe întreg globul, se estimează că cererea totală de energie, aflată în continuă creștere, va fi din ce în ce mai mult onorată pe bază de combustibili fosili, cel puțin până în 2050, în special în anumite zone geo-economice cheie.

Folosirea combustibililor fosili (cărbune sau gaze naturale) poate fi avută în vedere pentru producerea de electricitate și hidrogen pe scară largă, putând astfel deschide calea – în mod realist și viabil din punct de vedere economic – către o economie bazată pe hidrogen.

Cu toate acestea, toate tipurile de întrebuințări ale combustibililor fosili produc emisii de dioxid de carbon (CO₂), care reprezintă în prezent sursa principală de încălzire globală. Pentru a întreține rolul important al combustibililor fosili în amestecul energetic, trebuie găsite soluții care să reducă impactul folosirii lor la niveluri compatibile cu obiectivele legate de un climat durabil.

Această cerință este cu atât mai stringentă în ceea ce privește cărbunele, care este în mod tradițional combustibilul fosil cel mai important pentru producția energetică (fiind folosit pentru a produce circa 30% din electricitatea UE) și, de asemenea, de departe cel care produce cele mai mari emisii de carbon dintre toți combustibilii fosili.

Mai mult decât atât, se estimează că cea mai mare parte din creșterea viitoare a consumului de energie în cadrul multor mari economii în curs de dezvoltare, va fi acoperită pe bază de cărbune.

Cărbunele este și va rămâne un element-cheie prin contribuția sa la securitatea aprovizionării cu energie a UE. Cărbunele reprezintă de departe combustibilul fosil cu cele mai mari și mai larg repartizate zăcăminte la nivel mondial, despre care se estimează că vor mai putea funcționa timp de circa 130 de ani în cazul lignitului și 200 de ani în ceea ce privește antracitul. Chiar și în cadrul unor strategii de creștere a eficienței energetice și de folosire a resurselor reînnoibile, cărbunele va rămâne probabil o opțiune importantă în deceniile următoare pentru acoperirea parțială a nevoilor esențiale de electricitate care încă nu pot fi satisfăcute cu ajutorul energiilor reînnoibile.

Cu toate acestea, cărbunele nu își poate menține contribuția valoroasă la securitatea ofertei energetice a economiei UE și a celei mondiale decât prin intermediul tehnologiilor care permit o reducere drastică a coeficientului de carbon al combustiei sale. Dacă astfel de tehnologii sunt dezvoltate pe scară suficientă pentru a permite utilizarea durabilă a cărbunelui și sunt considerate viabile din punct de vedere economic pentru a fi lansate la nivel comercial, ele pot furniza soluții pentru procesele de combustie care utilizează alți combustibili fosili, inclusiv pentru producerea de energie din gaze naturale.

Este important de subliniat caracterul global și urgent al provocărilor asociate cu utilizarea cărbunelui. Se estimează că aproximativ un sfert din nevoile energetice primare la nivel global vor fi acoperite în continuare pe bază de cărbune.

Concomitent cu creșterea de 60% a consumului global de energie primară estimată pentru următorii 20 de ani, va crește și utilizarea cărbunelui. La nivelul tehnologic actual, aceasta va avea ca rezultat o creștere a emisiilor globale de CO₂ cu 20% până în anul 2025. Două treimi din această creștere se vor înregistra în țări aflate în curs de dezvoltare. Așadar, UE trebuie să dezvolte soluții tehnologice pentru utilizarea durabilă a cărbunelui, nu numai pentru a menține cărbunele în amestecul energetic european, ci și pentru a se asigura că, în ciuda creșterii globale a utilizării cărbunelui, nu se vor înregistra daune irevocabile asupra climatului pe glob. Această sarcină este urgentă deoarece, chiar și cu eforturi sincere și concentrate, este posibil ca noile tehnologii necesare să nu fie gata pentru a fi lansate la nivel comercial și pe scară globală mai devreme de 2020. Este așadar de importanță vitală ca UE să înceapă chiar de astăzi punerea în aplicare a politicilor ce vor fundamenta și vor susține poziția sa de lider global în lupta cu schimbările climaterice din deceniile următoare.

Având în vedere cerințele arătate mai sus, societatea Electra va trebui să asigure:

- Siguranța sistemului energetic național al României
- Folosirea eficientă a resurselor primare și energetice proprii
- Acoperirea a unei cât mai mari părți din necesarul de energie al țării și pătrunderea pe piață externă

prin:

- Reducerea costului de producere a cărbunelui prin urmărirea acestuia la nivelul fiecărei cariere ținând cont că prețul cărbunelui în condițiile date este stabilit ca element dintr-o tranzacție internă a societății
- Implementarea unui contract colectiv de muncă unitar
- Promovarea folosirii în interiorul societății a tehnologiei de exploatare a cărbunelui și de arderea a acestuia în termocentrale folosită la nivel european.
- Respectarea cerințelor de mediu din domeniul producerii energiei pe cărbune și de exploatare a cărbunelui (opinia publică trebuie să fie conștientă de faptul că întreaga societate este responsabilă de protejarea mediului nu numai întreprinderile miniere și societățile comerciale de producere a energiei electrice) ; a se vedea anexa privind “costuri si beneficii asociate cu tehnologiile combustibililor fosili durabili”.
- Asigurarea unui preț competitiv pentru energia electrică produsă.

De aceea:

- Societatea trebuie să fie garantul asigurării surselor financiare necesare
- Societatea trebuie să dezvolte parteneriate cu autoritățile locale
- Societatea trebuie să-ți asume angajamente ferme în ceea ce privește responsabilitatea socială, conform viziunii Uniunii Europene
- Societatea trebuie să participe activ la acțiunile economice, culturale și sportive în zonele în care își are puncte de lucru.

Pentru realizarea acestora trebuie să promoveze un program de restructurare a activității pe termen scurt, mediu și lung.

Acțiuni pe termen scurt:

- Stabilirea unui regim unitar de lucru și funcționare a tuturor societăților care vor intra în componenta societății ELECTRA până la înființarea acestora.
- Definitivarea actului constitutiv și a organigramei.
- Stabilirea sediilor sociale ale societății și ale sucursalelor sale (eventual, a altor structuri - divizii care se doresc a fi înființate).
- Stabilirea competențelor la nivelul fiecărei structuri organizatorice pornind de la funcțiunile societății.
- Definitivarea protocoalelor.

Colegiul Director al F.N.M.E.